

A földtani kutatás az elmúlt másfél évszázad első kétharmadában a hegy- és dombvidékek felszíni feltárásai nyújtotta lehetőségekre támaszkodott, mert a társadalmat csak a felszínközeli néhány száz méteres mélységben települő szilárd nyersanyagok érdekelték. Mintegy 50 évvel ezelőtt a gépkocsi-közlekedés miatt előbb a kőolaj, majd az utóbbi évtizedben már a földgáz, sőt a víz fokozott felhasználása egyre inkább a medenceterületekre és ezzel együtt a mélyfúrásokra terelte a geológusok figyelmét. Ez utóbbi három nyersanyag jelentős előfordulásai ugyanis a medencék földtani képződményeihez kötődnek. A kutatómunka tudományos alapjait itt a tevékenység első fázisában a hegyvidékeken szerzett tapasztalatok, ismeretek jelentették. A második, a részletes megismerés fázisában már a medenceterületeken szerzett tudományos adatok szintézise alapján teremthetők meg az eredményes kutatás elméleti alapjai.

A földtani kutatás e fő irányzatai Magyarországon is érvényesültek és a fúrásos medencekutatás első fázisa nagyon jelentős gazdasági és tudományos eredményekkel ma is folyik. Úgy érezzük, itt az ideje, hogy a sikerek háttérében a következő — részletesebb, pontosabb és nagyobb mélységekbe hatoló — kutatási tevékenység rétegtani, fácies- és ősföldrajzi alapjait — a további nyersanyagtelepek feltárása érdekében — megteremtsük. Ezért a Központi Földtani Hivatal felkérése alapján hosszútávú tervet dolgoztunk ki olyan — végig magvételes — földtani alapfúrás-hálózat létesítésére, amely a medencekitöltés és a medencealjazat fő típusainak részletes megismerését országszerte lehetővé teszi. E részletesen feldolgozott szelvények azután a közeli és távolabbi szakaszos magvételű fúrások korrelációjához és a fáciesértékeléshez is biztos alapul fognak szolgálni.

Felismerve e tevékenység jelentőségét, a Magyar Állami Földtani Intézet nem elégedhet meg a részletesen feldolgozott fúrások vázlatos rétegsora és a fúrási jelentés adattári elhelyezésével, hanem a szakmai közvélemény széles körű tájékoztatása végett elhatározta ezen alapfúrások adatainak megjelentetését. A Tengelic 2. sz. fúrás az első, amelynek gyakorlatilag teljes vizsgálati adatsorát közzétesszük, hogy ahhoz minden érdeklődő kutató könnyen hozzáférhessen, s átvány-közzetani, geokémiai, őslénytani és rétegtani eredményeit munkájában felhasználhassa.

Azzal a reménnyel bocsátjuk útjára kötetünket, hogy az — a továbbiakban kiadásra kerülő hasonló munkákkal együtt — a jövő földtani kutatási munkálatait pontosabbá, s ezáltal gazdaságilag eredményesebbé teszi.

Budapest, 1981. szeptember.

DR. HÁMOR GÉZA
igazgató

